

«Якщо християнська музика стане якісною, її будуть слухати всі»

Ведучий програми «Джем» на телеканалі «Надія» Андрій Дрозда розповідає про своє бачення стану, у якому перебуває християнська музика в Україні і знайомить читачів з «кухнею» програми, що складалася з виступів християнських виконавців.

– Андрію, скільки існує Ваша програма і яка її мета?

– На телеканалі «Надія» «Джем» тривав приблизно два роки. Основна задача – популяризувати християнську музику. Тому що в Україні і в країнах колишнього СРСР з цим проблема. Наприклад, в Америці нема з цим проблем, тому що є окремі радіостанції, які транслюють цю музику – там вона присутня скрізь. Хотілося б, щоб і у нас так було. Звичайно, рівень українських виконавців у багатьох випадках може бути кращим, але, я думаю, вони рухаються в цьому напрямку і стають якіснішими.

– А хто працював над програмою?

Інга Макарова – «мама» проекту. Це її з чоловіком ідея. Вона починала цим займатися. Павло Ваценко – менеджер телеканалу. Ми з ним на пару працювали ведучими. Команда операторів, адміністратор і продюсер.

– Я так розумію, зараз випуски Джему ідуть у повторі. Чому така цікава програма закрилась?

– Багато хто переїхав в Польщу чи інше місто України. Не було з ким працювати вже. А команда – важливий фактор для збереження програми.

– Які виконавці були запрошені на ці програми? Розкажіть про найвідоміших з них.

– Напевно, найвідоміші серед всіх протестантів – це Олег Майовський, Ірина Цуканова, гурт «Кана», Дарина Кочанжи, Оксана Козунь.

– Ви запрошували не тільки адвентистських виконавців, а й з інших церков?

– Так, були з різних церков. Були навіть і з католицької церкви, і православні священники.

– Який здебільшого був їх стиль музики?

– Було багато традиційної музики. Навіть серед молодих адвентистських виконавців. Чогось дуже новаторського не було. Ми трималися в певних рамках, інакше програма не виходила б в ефір. Тому що політика каналу має свої критерії.

– Які це критерії?

– Колись хтось намагався вивести адвентистський стиль музики. Я в таке не вірю і думаю, що кожному подобаються різні стилі і не можна сказати, що якійсь стиль – безбожний чи гріховний, а інший – християнський і святий.

В кожного є своє розуміння і межі, за які він не виходить. Це така собі зона комфорту.

Хтось розвивався і слухав різне і не бачить нічого поганого для себе, ні до чого поганого його це не спонукає.

У нас в церкві не завжди сприймаються більш веселі госпел-пісні, або просто госпел. Це я помітив в декількох церквах. Українці звикли страждати: в думках і піснях. Я дуже радий, що це вже відходить, тому що молодь сприймає по-іншому. Але все одно ми бачимо, що більшість людей в церкві – це старші люди, які мають свої переконання.

– Що потрібно, щоб музику можна було справді назвати християнською?

– Слова – це найперше.

Все одно завжди будуть люди, які будуть казати, що виконавці перешли межу. Тут ніколи нікому не вгодиш. Є люди, які кажуть: «Ось це суто християнський стиль!» і якщо відійти на один міліметр від норми – вже не підходить і це не правильно. Тут не буде єдності в баченні.

Моя особиста думка така: я слухаю дуже різну музику. Я відчуваю, де є перебір, де є важкий рок. Такий стиль християнської музики я не сприймаю.

– Які охоплюються теми в піснях, що вийшли в ефір?

– Найголовніше, щоб пісня говорила про Бога або про життя християнина. Теми були різноманітні. За безліч випусків, які вийшли в ефір, не можна сказати, що була одна якась тематика. Раз на 50 пісень були й інструментальні виступи.

– Серед пісень, що потрапили до «Джему», є твори іноземними мовами: англійською, іспанською. Так ви хотіли охопити світовий репертуар?

– Хтось, навіть з українських виконавців написав англійську пісню, бо було натхнення. Але таких пісень у нас було не багато.

У нас був гурт чорношкірих студентів, які навчалися в Івано-Франківську. Вони мали велику спільноту в тому місті і організували гурт.

Ми їх запрошували і тоді, звичайно, вони співали англійською.

Був ще один. Він учасник «Голосу країни» – Джошуа Прад. Він американець, який дуже давно переїхав в Україну, живе у Львові.

– Чи надавали Ви перевагу учасникам всеукраїнських конкурсів?

– Це не обов'язково, щоб були учасники конкурсів.

Наприклад, ми запрошували Ірину Цуканову. Вона вокаліст і викладач. До неї часто приходять і професійні співаки і беруть уроки. В неї є свої відео-уроки. Вона казала, що її один урок коштує 100 доларів. Але весь комплекс уроків є і на ютуб, де їх можна подивитись безкоштовно. Хто лінивий, той приходить до неї і платить гроші.

– Як виконавці потрапляли на програму?

На початку, коли програма лиш з'явилась, ми шукали виконавців. Адміністратори шукали, дзвонили, питали людей, кого можуть порадити. Просили, щоб співаки й гурти прислали свої аудіо- чи відеозаписи. Далі брали частину пісень, які співак прислав, і обирали, які можуть потрапити до нас в ефір.

А потім були і дзвінки. Вже люди самі телефонували і хотіли потрапити до нас на програму.

– Чи складно було записувати виступи вживу в студії?

– Аранжувальник розписував партії. Потім збиралася команда музикантів. За один день ми записували п'ять пісень. 1-2-3 години працювали над одним твором. Бувало, що записували до дванадцятої або першої години ночі.

Не було в нас такого, що ми записали десь в студії аудіо, а потім для відеозапису тільки відкривали рот і махали руками для камери. Все писалося одночасно: і звук, і відео.

– Була окрема постійна команда музикантів, яка все це виконувала, так? Чи в кожного соліста були свої музиканти?

– Основою був джемівський гурт. Вони переважно працювали разом з солістами, тому що більшість виконавців були сольні або дуети. Гурти були не так часто. На сьогоднішній день джемівські музиканти в більшості залишились. Просто це була збірна з міст України. Обиралися найкращі музиканти і вони брали участь в записах. Рівень виконання був важливий, звичайно.

– Чи допомогла комусь програма «Джем» стати популярнішим?

– Я сподіваюсь, що так. Якщо приходили виконавці, які більш-менш на рівні, то чую, що деякі вже пишуть свої альбоми. Звичайно, це не тільки завдяки програмі. Але, якщо ви маєте вже якісний кліп, гарно зведений звук, то цей матеріал вже можна показати людям і показати, на що ви здатні. Таким чином, можливо, хтось і знайшов спонсорів.

Я не впевнений на 100 відсотків, що це завдяки програмі, але шанси є!

– Що треба зробити, щоб в Україні з'явилися християнські музичні радіо та більше таких програм як «Джем»?

– По-перше, треба підіймати рівень християнських виконавців. Це мають бути авторські пісні, продюсування.

Насправді, в Україні багато протестантських і католицьких церков. Тому якісна християнська музика буде цінуватися.

Наприклад, їдучі в автомобілі, я б з радістю послушав християнське радіо, але, нажаль, наше адвентистське радіо «Голос надії» не дуже розповсюджене. У Львові я не можу його знайти на своїх FM-хвилях, тільки в деяких містах. Але, якщо чесно, там бракує музики.

Мені, працюючи на радіо ведучим програми «Трамвай шоу», було трохи важко підібрати якісну християнську музику. Ми звертались до американських виконавців. Кількість українських виконавців недостатня. Вони є, але їх мало.

Окрім професійного рівня виконавців треба підвищувати попит. Якщо виконавець підняв свій рівень, має гарний контент, а нема кому того слухати, тому що люди не звикли до того, то це теж стає проблемою.

– Наскільки великою є та українська аудиторія, яка готова слухати, якій було б це цікаво?

– Я слухаю американські пісні. Вони мало відрізняються від світських. Якщо ви не знатимете слів, то не зможете відрізнити християнську від світської пісні.

Мені здається, що має бути схожим щось і тут. Якщо християнська музика буде якісною, то, мені здається, люди будуть слухати.

– Під думкою, що християнська музика не має відрізнитися від світської, ви маєте на увазі якість, а не світський дух, так?

– По-перше, якість. По-друге, вони мають бути в тренді. Музичні стилі, можливо, і не міняються, але модифікуються. Використовуються нові звуки, ритми. Воно має бути актуально. Якщо ви включите радіо і там будуть гімни з «Пісень Надії», то, звичайно, навряд чи багато людей будуть слухати. Воно має бути завжди «в ногу з часом». Якщо так буде – я впевнений, що християнська музика буде популярною.

– Буває, що талановита людина створила пісню, але не має можливості її записати. Можливо, треба, щоб були продюсери або спонсори, які б цілеспрямовано шукали б таких людей, щоб допомогти їм?

– Я поки що не бачу такої можливості. Тому що в нас, в українській адвентистській церкві немає продюсування як такого. Ніхто таким не займається. Є хороші аранжувальники – адвентисти. На західній Україні я знаю мінімум трьох. Можна до них звернутися, але спонсорів доведеться шукати самому. Тому що люди не готові працювати за безкоштовно, в кожного є своя сім'я, яку треба годувати. Щоб щось зробити якісно, треба витратити немало часу.

Знаєте, як кажуть: «Якщо талановитий, то часто буває, що лінивий: не хоче працювати і розвивати свій талант». Якщо людина відчуває, що вона талановита, то треба докласти зусилля і самому почати шукати спонсорів. Це буває важко.

А якщо є якась компанія або хороші знайомі, то все буде добре.

– Тобто коли автор чи виконавець сам знайде гроші або спонсорів і створить якісь контент, тоді тільки можна виходити на широку аудиторію, так?

– Гроші не завжди потрібні, бо є ютуб! Можна взяти гітару, заспівати пісню, і якщо вона насправді хороша, то ви будете популярні. Я знаю багато людей, які таким чином стали популярними. Ті самі блогери. Це також без проблем можна робити в християнському світі. Ми з друзями створили телеграм-канал і публікували там пісні, які були на радіо. Ми їх відбирали, фільтрували. Хотіли зробити тільки на сучасний лад, щоб звучала у нас християнська музика. За два дні в нас було вже 200 підписників, завдяки маленькій рекламі у мене і ще в декількох людей на сторінці в Інстаграмі.

Тому тут проблеми не має. Це стосується тільки якості та наповнення контенту.

– Які були відгуки глядачів про програму «Джем»? Чи є зворотній зв'язок з аудиторію? Кого і на що надихала Ваша програма?

– Звичайно, є як і позитивні, так і негативні відгуки. Не можу сказати, що є тільки позитив. Звичайно, хтось не задоволений. Десь там щось там не так, як вони собі уявляють, то можуть і написати, і подзвонити, щоб сказати.

Я думаю, що в першу чергу «Джем» надихає авторів пісень ще більше працювати над своєю творчістю. Тому що вони думають: «Ось знімають, я б теж хотів туди потрапити. В мене є таланти, тому я буду працювати в тому напрямку».

Така програма надихає, коли бачиш, що ти не один і є ще ті, хто цим займається; бачиш те, що вони потрапляють в поле зору інших людей, то виникає натхнення.

– Чи є зараз, після закриття «Джему», альтернативна програма на телеканалі «Надія»?

Зробили схожий проект, але вони об'єднали туди взагалі все мистецьке: вірші, театральні вистави, музика. Називається «TheEfir». Зараз якраз він записується, працюють над ним і вже є в ефірі.

```
<span data-mce-type="bookmark" style="display: inline-block; width: 0px; overflow: hidden; line-height: 0;" class="mce_SELRES_start"></span>
```

Бесіду вів Гнат Меренков